

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

EXTRAS - RAPORT

privind participarea reprezentanților Autorității Electorale Permanente la un schimb de experiență în contextul *Mecanismului de reziliență electorală al Rețelei europene de cooperare privind alegerile*, organizat de Autoritatea Electorală din Suedia, în parteneriat cu Comisia Europeană, în perioada 11-14 ianuarie 2023, la Sundbyberg, Suedia

Potrivit prevederilor Ordinului președintelui Autorității Electorale Permanente nr. 10/09.01.2023, șefa DLCERPUE, directoarea DC-DCI, directoarea DIIOE-DSOE și directoarea DEEI-DIPE, au fost desemnate pentru a participa, **în perioada 11-14 ianuarie 2023, la un schimb de experiență organizat de Autoritatea Electorală din Suedia în parteneriat cu Comisia Europeană, în contextul *Mecanismului de reziliență electorală al Rețelei europene de cooperare privind alegerile***, care s-a desfășurat la Sundbyberg, Suedia.

Mecanismul de reziliență electorală este utilizat pentru schimburi de experiență la nivel de experți între statele membre ale Uniunii Europene, cu scopul de a construi o democrație puternică și rezilientă.

Schimbul de experiență organizat de Autoritatea Electorală din Suedia a facilitat prezentarea sistemelor electorale din cele două țări participante (România și Suedia). Sesiunile de prezentări au fost coordonate de două reprezentante ale Autorității Electorale din Suedia.

În cadrul celor două zile de prezentări și dezbateri, reprezentantele României și ale Suediei au adus în discuție următoarele teme de interes:

Ziua 1

1. Primul punct de pe agendă a vizat prezentarea sistemului electoral românesc și votul prin corespondență.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Referitor la temele menționate, șefa DLCERPUE a detaliat sistemul electoral românesc (tipuri de alegeri, cadrul legal care guvernează fiecare proces electoral, modul de organizare a birourilor electorale, reglementari privind campania electorală), detalii generale despre Registrul electoral, modul de exercitare a dreptului de vot, securitatea alegerilor și SIMPV, modul de organizare și funcționare a Autorității Electorale Permanente și votul prin corespondență.

2. Al doilea punct dezbătut a vizat sistemul electoral suedez și votul prin corespondență (votul în avans). Tema a fost prezentată de două reprezentante ale Autorității Electorale din Suedia.

Potrivit informațiilor expuse, sistemul electoral din Suedia este proporțional, cu scrutin de listă de partid deschisă și vot preferențial (opțional), organizat la nivelul circumscripțiilor electorale care corespund regiunilor administrative, toate tipurile de alegeri având loc în aceeași zi.

Pentru a avea drept de vot, cetățenii suedezi trebuie să aibă 18 ani, împliniți inclusiv în ziua alegerilor. Pe lângă această regulă generală, există câteva condiții suplimentare, în funcție de tipul de alegeri.

Alegătorii suedezi au la dispoziție mai multe modalități de a-și exercita dreptul de vot: votul în avans, votarea la o secție de votare și votarea în străinătate la sediul misiunilor diplomatice.

3. Următorul punct prezentat de către reprezentantele Autorității Electorale din Suedia s-a concentrat pe *garantarea securității alegerilor*. În cadrul acestei teme au fost dezbătute subiecte precum: asigurarea secretului votului, numărarea corectă a buletinelor de vot și identificarea corectă a alegătorilor.

Ziua 2

4. În continuarea discuțiilor, directoarea Autorității Electorale din Suedia a prezentat modul de organizare și funcționare a instituției pe care o conduce.

Autoritatea Electorală din Suedia a fost înființată în 2003 și are, la momentul actual, aproximativ 40 de angajați. Printre atribuții se numără: realizarea de materiale electorale, realizarea de campanii de informare a cetățenilor privind exercitarea dreptului de vot (unde, când

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

și cum), asigurarea suportului informatic, realizarea de proceduri de lucru pentru consiliile electorale regionale și consiliile electorale municipale, informarea cu privire la rezultatele preliminare și distribuirea mandatelor. Între consiliile electorale regionale, consiliile electorale municipale și Autoritatea Electorală din Suedia nu există o relație ierarhică, ci doar una bazată pe cooperare.

5. Următorul aspect dezbătut a constat în modul de organizare și funcționare a Rețelei electorale naționale. Potrivit Recomandării Comisiei Europene C(2018) 5949 din 12.09.2018, fiecare stat membru este încurajat să înființeze și să sprijine funcționarea unei rețele electorale naționale din componența căreia să facă parte autoritățile cu competențe în materie electorală, autoritățile de protecție a datelor, autoritățile de reglementare pentru mass-media și autoritățile cu competențe în materia securității cibernetice. Obiectivul acestei structuri inter-instituționale este de a detecta rapid potențialele amenințări la adresa alegerilor pentru Parlamentul European și de a aplica imediat dispozițiile legale în vigoare.

O analiză detaliată a activității acestei Rețele electorale naționale a fost oferită de către un reprezentant al Serviciului de Securitate din Suedia. Informațiile oferite au fost completate de către un reprezentant al Agenției Suedeze pentru Apărare Psihologică. Este de precizat faptul că deși Rețeaua electorală națională suedeză are un caracter informal, în perioada electorală aceasta se întrunește cu regularitate, cei prezenți la discuție confirmând utilitatea unei astfel de structuri din perspectiva consolidării rezilienței sistemului electoral.

6. Penultimul punct din agendă a constat în prezentarea sistemului informatic utilizat de Autoritatea Electorală din Suedia și a altor informațiilor relevante privind securitatea cibernetică. Doi reprezentanți ai Autorității Electorale din Suedia au prezentat, pe scurt, infrastructura sistemului informatic dezvoltat după alegerile din anul 2018, format din mai multe micro sisteme interconectate. Autentificarea în sistem se face prin mai multe metode (act de identitate electronic, bankID, autentificare cu 2 factori – utilizator, parolă și SMS), iar în funcție de metoda aleasă, utilizatorul are accesul restricționat la anumite funcționalități ale sistemului. Utilizatorii sistemului sunt de mai multe categorii: utilizatori din cadrul Autorității Electorale, utilizatori de la nivelul

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

celor 21 de regiuni, utilizatori de la nivelul celor 290 de unități administrativ-teritoriale, utilizatori din cadrul partidelor politice și utilizatori din cadrul ambasadelor. În ceea ce privește securitatea cibernetică, după implementarea noului sistem, au crescut măsurile de securitate pentru apărarea împotriva unor atacuri de tip DDoS. În urma unui astfel de atac de tip DDoS, care s-a petrecut în timpul alegerilor din anul 2018, site-ul Autorității Electorale a fost indisponibil timp de câteva ore.

Directoarea DEEI-DIPE din cadrul AEP a prezentat sistemele informatice folosite în România în cadrul proceselor electorale: Registrul electoral, aplicația online pentru examinarea persoanelor care doresc să devină experți electorali, aplicația pentru centralizarea candidaturilor, Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV).

7. În cadrul ultimului punct de pe agenda schimbului de experiență, o reprezentantă a Autorității Electorale din Suedia, a realizat o prezentare referitoare la strategiile de comunicare și informare a alegătorilor cu privire la modul de exercitare a dreptului de vot. În acest context, directoarea DC-DCI din cadrul AEP a adus în discuție diverse aspecte din sfera comunicării și informării alegătorilor români cu privire la drepturile electorale.

În încheiere, directoarea Autorității Electorale din Suedia a mulțumit tuturor reprezentanților pentru participare.